

De laatste van de straat

Is de hemel wel
zo'n vriendelijk oord,
in de hel is iedereen welkom,
in de hemel niet.

De Zondaar.

Rudi Walter Elliot

De laatste van de straat

© 2015 Rudi Walter Elliot
Omslagontwerp: R.W. Elliot

De afgang

Een koude, gure wind blaast door de straat. Hoog tegen de norse winterwolken, verstoord door het vogelgekrijs, zijn nog vaag de silhouetten van zomervogels te zien, op de vlucht voor het ijskoude seizoen dat neerdaalt op de ongenaakbare, bevroren akkers, waar deze vogels hun poten open krabden, naarstig opzoek naar de laatste graankorrels; de energie die hun de vleugels geeft tot de warme landen van overvloed.

De straat ligt er verkleumd, gelaten en verdrietig bij. Kille rillingen jagen door haar van smart getekende muren heen, ontwenningssverschijnselen van de behaaglijke, ja zelfs drogerende warmte die ze kreeg van haar oorspronkelijke bewoners.

Het politieke getij kentert, het land herschikt, de straat verschiet van kleur. Niets zal meer zijn zoals vroeger. Alleen de muren, de gevels en de daken staan er nog, de inhoud is schrikbarend anders. Ze hoort een onverstaanbare taal, ziet een onbegrijpelijke cultuur, ruikt ondraaglijke geuren. Alles en iedereen is haar onbekend.

Ze had er begrip voor dat de vreemdeling haar woning binnenkwam en van de rijkdom van haar land profiteerde, ze had alleen maar gewenst dat het langzaam, vreedzaam, met mededogen voor haar oorspronkelijke bewoners was geweest. Het is haar niet gegund.

Kon ze maar vertellen over het verdriet, de vreugde en de liefde van haar vroegere bewoners die elkaar, zelfs tot de laatste snik, overeind probeerden te houden. Hoeveel van hun kinderen heeft ze niet met hun geboortekreten binnen haar muren verwelkomd, zien opgroeien tot volwaardige bewoners, totdat zij een gezegende ouderdom bereikten, waarna hun maker hen tot zich riep. Dat was een tijd die ze in de muren van haar herinnering zal blijven koesteren. Een tijd die nooit meer wederkeert.

Maar wat haar het meeste krenkt, de naam van de vertrouwde God welke zij vaak in het gebed hoorde, heeft de vreemdeling vervangen door een totaal vreemde naam van een opperwezen, dat haar blijkbaar tevens vijandig gezind is. Ze voelt zich compleet overweldigd en vernederd, ze zal andere goden moeten dienen.

Wat kan haar stenenmassa anders, dan deemoedig het hoofd buigen voor het geweld dat in haar is losgebarsten. Waar kan dit versteende lichaam, met haar droeve tranen van cement nog naartoe.

Vluchten kan ze niet. Ze zit muurvast!

Een zucht komt vanuit de diepte van haar ziel, getekend door een machteloze verlatenheid, omlijst met gerafelde gevoelens. Elke nieuwe dag is voor haar de tweelingzus van de miserabele gisteren. Was ze maar weer achttien. Weer jong, gretig, sprankelend van artisticeit. Vaak lagen haar dromen binnen handbereik en elke nieuwe morgen was een poort naar talrijke mogelijkheden. Wat haar restte waren de kliekjesdromen, maar ook die zijn als luchtballen door de wind meegevoerd en buiten haar denkbare horizon op verafgelegen plekken beland, terwijl de postbode der dagen, haar alleen maar gesloten, zwart omrande uren brengt, met droeve tijdingen. Kan het erger? Ja, er waren tijden van diepe wanhoop, waarin ze haar leven zag als slopende vloek, de schurkpaal van een verstoten god, ergens achtergelaten in duistere krochten van het universum. Nu leeft ze in de mist van herinneringen aan een antiek leven, dat geen veilingmeester meer te koop wil bieden.

Haar straat was eens wit, net als zij. Maar is nu getint, net als alles wat buiten passeert. Ze hebben stukjes van haar bestaan en cultuur afgebeten, gekauwd, geproefd en onrein bevonden. Zij was uiteindelijk de aanstootgevende vlek op het schone, getinte straatlaken. Een depressieve sfeer omkleedt de woonkamer in een benauwde, kleffe waas van verlatenheid, besmet en tast alles aan. Het is grijs, grijs en giftig. Een kamerlucht zo dik doordrenkt van ellende, dat ze haar hand slechts vertraagd erdoorheen kan halen.

Geen zacht tikkende klok, die aangeeft hoe tergend langzaam de uren verglijden. Wel af en toe een diepe zucht van afgedwongen berusting, na dagen van kwetsende opschriften en bedreigingen. Dit is de trieste af- en teloorgang van de “witte hoer” van de straat. Getergd en vernederd, tenslotte uitgekotst door de straat, overgenomen door mensen, die niet tot haar etnische soort behoren, maar het nu blijkbaar wel voor het zeggen hebben in haar verschrompeld leefmilieu. Het heeft haar geestelijk afgegeseld. Geen striemen op haar rug, wel de striemende pijn.

Ja, ze heeft een passie voor seks en ja, ze heeft haar lichaam met plezier gedeeld met anderen, omdat seks voor haar ook de panacee is in tijden van diepe, neerhalende emoties. Wanneer die haar in een maalstroom meezuigen naar de bodem van haar geestelijk leven, hijst seks haar weer naar de oppervlakte. En haar zinnelijkheid deelde ze altijd met geliefden, nooit in de context van hoerigheid. Toch staat er in grote letters op het raam gekalkt “Witte Hoer”.

Nu wacht ze met haar gebarsten gevoelens en kapot getreiterd vertrouwen in haar medemens, op de verhuiswagen. Dit wachten voelt voor haar aan als een lijdenstijd. De verhuiswagen komt pas over drie uur.

Alweer dat diepe en kermend zuchten. Ze valt terug in de martelende eenzaamheid, een gevoel dat haar meesleurt naar de bodem van haar emotionele rivier. Het estuarium loopt leeg, de bedding komt beangstigend in zicht. Als het water verdwijnt en de rivier opdroogt...einde Marga.

Zo heet ze, Marga Zijlstra, vijfenveertig jaar oud, met een sterk oscillerend leven, hoogte- en dieptepunten die elkaar naar het leven staan. Een prachtige vrouw met een uiterlijk, dat menig jong ding niet zou misstaan, maar nu behept met een dosis mistroostigheid, eerder passend bij de “Aardappel Eters” van Vincent van Gogh. Voor deze man, moet het leven steeds een zwarte wals met de dood zijn geweest. Wat doe je dan tegen de luidruchtige radeloosheid in je hoofd? Je snijdt gewoon één oor af in de hoop het minder te horen. Marga heeft beide oren nog. Maar ze hoort wel de late decemberhonden in de verte blaffen tegen de lange schaduwen die over haar levensdag vallen.

In de stilte van haar woning, heeft Marga zich vaak afgevraagd, of het leven echt het leven waard is. Zou een goed leven slechts weggelegd zijn voor hen die elke ramspoed al van verre zien aankomen en de rampzalige botsing kunnen ontwijken, of als een robuust stootblok het opvangen om verdere schade te voorkomen. Zij kan dat niet. Haar psychische kreukelzone is dun, flinterdun. Ze zal als gevangene van haar kwetsbaarheid de straf, wegens gebrek aan weerbaarheid, levenslang moeten uitzitten.

Om haar verlatenheid te begeleiden, begint het zachtjes, druilerig te regenen. De druppeltjes tikken haast onhoorbaar tegen het raam in het ritme van een afscheidslied, vormen een triomfboog om de letters “Witte Hoer”, en nemen tenslotte de vorm aan van een sluier om haar eigen gezicht, dat in de natte ruit weerspiegelt. Is dit het zichtbare bewijs van de overwinning van de andere cultuur op haar, zij die nu de vernedering van een symbolische religieuze onderwerping moet ondergaan. Ze blijft gelukkig gevrijwaard van deze interpretatie.

Maar zoals er voor iedereen, in het grote en wijde “ergens”, een kaars brandt en de weg naar het gewone leven voor de dolende mens verlicht, zo kan dat licht ook voor Marga schijnen.

De bel gaat...

Ze schrikt, hijst zich moeizaam van haar stoel, loopt onzeker op de benen naar de voordeur. Onder krakende geluiden van de deur, die ouder is dan zij, doet ze open. Ze kijkt in het gezicht van een blakende jongeman, pathogenenvrij, geen baardgroei, wel een licht blozende kleur op de wangen. Een beklemmend gevoel treft haar, alsof ze in zijn ogen haar toekomst ziet. Sprakeloos kijkt ze hem aan. Wil dan wat zeggen, verslikt zich, krijgt een hoestbui, voelt een hand zachtjes op haar rug kloppen, bedaart, maar heeft wel tranen in de ogen van het hoesten.

‘Zeg maar niets’, is zijn wijze opmerking, ‘anders verslikt u zich weer.’

Ze zwijgt en knikt, wenkbrauwen gefronst, onthutst. Nu zal hij nooit meer weten wat ze had willen zeggen. Hij heeft een aantal verhuisdozen in zijn hand, pakt haar bovenarm vast en loodst haar naar de woonkamer. Moeilijk is het niet, het huis is vrijwel leeg. En elke voetstap resoneert met een holle klank, als een bevestiging dat dit huis vele hoofdstukken van iemands leven afsluit, een vaarwelhuis.

In de woonkamer schuift hij een stoel onder haar welgevormde zitvlak en drukt haar zachtjes op de schouder naar beneden. Ze gaat zitten, is verward, vermoedelijk door hem. Hijzelf verkeert in vertwijfeling. Deze vrouw heeft gedachten en verlangens bij hem losgemaakt, welke hij niet eerder had, wellicht geruime tijd terug, maar niet onlangs.

Zij zit voorover gebogen op de stoel, gaat ze gebukt onder het juk van haar verdriet, of komt het door dat rare, paranormale gevoel dat haar overmant. Ze heft haar hoofd en kijkt hem verdwaasd aan. Hij kijkt gespannen terug en vraagt:

‘Voelt u zich een beetje beter.’

Marga knikt, ze voelt zich niet ziek, alleen zeer onzeker. Hij trekt, niet geïnviteerd, een lege stoel dicht naar haar toe en gaat zitten. Met een mengeling van verwondering en onrust kijkt ze hem aan en vraagt aarzelend:

‘Hoe heet je.’

‘Gerard. Gerard Mulder’, en zegt zonder enige voorbereiding, maar wel conform zijn jeugdigheid, ‘weet u wie die rotzooi op uw raam heeft geschreven.’

Marga haalt ontkennend de schouders op:

‘Het is niet de eerste keer. Het zijn de mensen van de straat, ze willen mij niet meer hier hebben’, zegt ze op een droevige toon.

Hij verontwaardigd: ‘Zij kunnen toch niet bepalen wie hier mag wonen en wie niet.’

‘Ja hoor, aantallen zeggen tegenwoordig alles. En zij waren in de meerderheid.’

Nog steeds verontwaardigd: ‘Ik zag alleen maar hoofddoekjes in de straat, u had toch de politie om hulp kunnen vragen, daar zijn ze toch voor.’

‘Die is ook geweest, maar hun onderzoek liep op niets uit.’

Een stilte valt, waarin beiden naar voortzetting van dit gesprek zoeken. Twee mensen, waarvan de ene driekwart van de tweede fase van haar leven heeft afgewerkt en de andere blijkbaar halverwege in de eerste fase van zijn leven is. De rivier van levenservaring is breed, voorlopig geen veerman in zicht, die de jonge met de middelbare oever kan verbinden.

De sfeer in de kamer vindt hij drukkend, wel passend bij de gemoedstoestand van deze vrouw. Dan pakt hij uit met een wijsheid, ergens op een schoolerf opgestoken. Hij hoopt haar op te beuren:

‘U bent wel een mooie vrouw. Uw man zal trots op u zijn.’

‘Vind je dat echt’, ze kan een glimlach nauwelijks onderdrukken, ‘overigens ben ik wel alleen, niet getrouwd.’

Met overtuiging: ‘Ja dat meen ik echt. Heeft u dan niemand om u te helpen met verhuizen.’

Marga, nog steeds beducht voor de rare gevoelens die hij bij haar losmaakt, probeert wat afstandelijks:

‘Och een aantal kennissen heeft mij met inpakken geholpen, de grote stukken zijn al weg. Ik moet nog wat klein spul inpakken.’

Gerard raakt gebiologeerd van deze vrouw en helt, met zijn bovenlichaam, onmerkbaar steeds dichterbij haar toe. Haar hele verschijning, de rijpheid van haar figuur, dat kwetsbare gezicht, de vertwijfeling uit haar gebaren, dat aarzelende in haar stem, de droefheid die ze uitstraalt, haar totale fragiliteit heeft op hem een onweerstaanbare aantrekkingskracht. Zoals rook langzaam omhoog kringelt en zich tegen het plafond zachtjes verspreidt, zo kringelt bij Gerard verlangen in zijn lichaam omhoog, verspreidt zich geleidelijk in zijn hersens en creëert grimmige passiewolken, die zich in zijn brein dreigen te ontladen. Hij krijgt een onbedwingbare neiging deze vrouw te omarmen en in bescherming te nemen. Hij vecht tegen zijn gevoelens. Gerard weet niet op welke manier hij haar anders troost moet geven en zegt, van alle emotionele uitingen die in deze wereld te koop zijn: ‘Kan ik u helpen met inpakken.’

‘Als je dat wil, graag. Heb je wel de tijd voor.’

‘Jawel. Pas over een uur moet ik bij de volgende klant zijn. Ik breng verhuisdozen voor de zaak rond.’

Ze staan beiden op, hij loopt achter haar aan naar de slaapkamer, daar staan een paar stoelen. Op de vloer liggen wat glazen en potten. Dat moet zij nog inpakken. Ze gaan naast elkaar zitten.

Marga probeert achter zijn leeftijd te komen: ‘Je lijkt erg jong. Ben je alleen met de auto hierheen gereden.’

‘Ja ik heb een aantal maanden terug mijn rijbewijs gehaald, ik werd achttien’, dan stelt hij een vraag die al dan niet bepalend is voor zijn aanwezigheid hier: ‘Woont u al heel lang hier.’

Ze zucht en zegt: ‘Al vijfenveertig jaar. Ik ben hier geboren.’

Met oprechte verbazing: ‘Wat, bent u vijfenveertig! Het is niet aan u te zien.’ Hij is gefascineerd door het leeftijdsverschil.

‘Bedankt voor je compliment, noem me maar Marga, dat praat makkelijker’, dat was een opmerking te ver. Onbewust probeert ze hem in menselijke verhouding dichterbij zich toe te trekken. Ze verlaagt de intermenselijke drempel, die niemand ziet, maar toch voelt. Het werkt wel. Hij voelt zich nog meer aangetrokken tot deze vrouw:

‘Oké, zolang hier gewoond, en nu eruit geschopt, hoe bestaat dat.’

‘We waren eens, en niet zo lang terug, goede maatjes met de vreemdelingen. Maar toen hun aantal toenam, veranderde hun vriendelijke houding in vijandigheid. De politiek liet ons in de steek’, de treurnis sluipt weer in haar stem. Hij merkt dat:

‘Het maakt je verdrietig, hoor ik zo’, en pakt haar hand vast die open op haar schoot ligt.

Marga zucht weer, maar nu met dezelfde mistroostigheid waarvan ze bevangen was, vóór hij hier kwam: ‘Ja, heel bedroefd...het vreet aan me, maakt me ziek van binnen en hulpeloos’, haar stem hapert, ze heeft moeite de tranen te bedwingen, lukt niet. Ze zit met gebogen hoofd en een druppel valt op zijn hand in haar schoot. Is dit de druppel die de emmer van gevoelens bij Gerard doet overlopen. Gerard weet hierop geen toepasselijke reactie. Te jong om troost te geven, en te oud om snel ervandoor te gaan. Instinctief streelt hij zachtjes over haar hoofd en zegt, aangegrepen door haar verdriet: ‘Is er echt niemand om je te steunen of...’, hij zoekt naar woorden, vindt die niet en zij legt, overstelpt door droefheid, zachtjes snikkend haar hoofd tegen zijn borst aan. Hij raakt verstrikt in zijn jonge onbenulligheid, streelt haar zachtjes en zoent haar op haar hoofd. Maar gaat hij verder, ook andere concrete delen van haar lichaam strelen. De vrouw in zijn armen moet dan niet zijn gekooide

sensuele driften ontketenen. Toch is dat precies wat ze doet, ze breekt de ketenen. Marga tilt haar betraand gezicht op, hij is anderhalve kop groter, en zoent hem onder zijn kin; waarschijnlijk uit dankbaarheid voor zoveel compassie. Ga dat maar aan een baardloze achttienjarige duidelijk maken. Compassie of niet, Gerard verstijft, en niet alleen in zijn ruggengraat, alles wat kan verstijven, verstijft mee. Zijn jeugdigheid en zijn links en rechts opzwevende hormonen zeggen hem dat elke zoenende vrouw, meer wil dan dat alleen. Hij houdt met een hand haar kin omhoog en plaats zijn lippen op die van Marga. Zij schrikt, blijkbaar was dat toch niet haar bedoeling, ze bedenkt zich snel en met haar aangeboren liefde en overmatige drang naar seks, opent ze haar lippen, waarop hij onmiddellijk in haar mond een wilde tongendans uitvoert. Aan dat ruwe gestamp in haar mond, begrijpt ze dat ze hier met een onervaren jongeman te doen heeft. Marga, zeer bedreven in dit metier, buigt het om naar zinnelijk genot en laat zich al kreunend zoenen. Bovendien is ze toch seksueel aangeslagen, heeft heel lang geen seks gehad met een partner, man of vrouw. Ze wil alle opgeklopte narigheid, zolang de seks duurt, uit haar lichaam afstomen. Dit is een andere vrouw, dan die van nog geen vijfminuten terug. Hier richt de sensuele meesteres zich in haar op, vindt geroutineerd de richting naar de erotische plekken op het menselijk lichaam, betreedt paden en wegen, waar de wijze nooit durft te komen en brengt haar levend object naar hogere sensuele extase. Waar is de mistroostigheid, het verdriet, de kommer en de kwel, gebleven. Marga is een mood shifter, een emotie wisselaar, het ene moment de moeder der smarten, het ander moment de moeder der wellust.

Is dit slechts een seksuele “one-night stand” of is dit de genese, het ontstaan, van een warme en blijvende liefde. Een verhouding, gecreëerd uit twee zo ver uit elkaar liggende biologische entiteiten, bepaald door het leeftijdsverschil, kan zich of verder van elkaar begeven, of dichter naar elkaar toe bewegen, als twee tektonische liefdes-lagen, een oude en een jonge, die bij botsing zo iets als een Himalaya-liefde vormen. De tijd en het karakter van betrokken individuen zal dat bepalen.

Wel is, na de erotische eruptie van deze vrouw, de verbijstering op zijn jong gezicht te zien. De beste leermeester is toch de daad.

Het begin van de straat

Een dichte, stichtelijke lavendel doom versluiert de straat in een vroege zondagochtendmist, waarin alle zonden van de vorige avond vervaagd zijn tot haast onnozele menselijke straatstreken. Toch komt op de stoep voor het cafeetje een man, wankelend en verkleumd door de ochtenddauw, op de benen; aangespoord door het restant aan alcohol dat zachtjes klotst tegen de schedel van zijn brein. En elke dag weer, vervloekt hij de morgen die hem nog in leven houdt. Het is Johan, het beruchte drankorgel van de straat. Hij heeft weleens gedacht zijn alcoholisch vlambaar lichaam tot as te laten stoken, maar de angst voor eeuwig van alcohol verstoken te zijn, bracht hem meteen op andere gedachten.

Door de flarden van de mist zijn arbeiderswoningen aan weerszijden van de straat te zien. Behalve Johan, met zijn lallende aubade, staat de straat er verlaten bij.

Uit een aantal woningen klinkt liturgisch gezang, stichtelijke liederen, gezongen door vrouwen, vroeg uit de veren, en prijzen de dag al voordat de avond valt, het is ze vergeven.

De straat is smal, erg smal, overeenkomstig het smalle financiële leven van de bewoners. Het aangezicht van de straat is nog ongeschonden van auto's; het maandloon van de bewoners is voor een auto absoluut niet toereikend. De trottoirs zijn onvergeeflijk eng, niet geschikt om met zijn drieën naast elkaar te lopen, bovendien hobbelig en schuin aflopend. Straatbewoners lopen daarom het liefst op het wegdek, dat voorkomt verzwikte enkels en open geschuurde knieën; een volkswijsheid, waarover hoogopgeleiden regelmatig struikelen.

Geen van de bewoners is tevens eigenaar van de woning. Maar de straat straalt berusting uit, afgedwongen door een leven met als kernwaarde: tering naar de nering zetten; noodzakelijk door het smalle bedrag dat maandelijks op de loonstrook staat. Gegeven de inkomensgelijkheid van de bewoners is er geen reden elkaar de ogen uit te steken om materieel bezit. Karl Marx zou een hekel aan deze mensen hebben. Vakanties gaan nooit verder dan de Veluwe met de ondragelijke stilte op de grote heide. Stilte, en zeker de angst aanjagende, daar moeten ze niet veel van hebben, niet omdat het erg rumoerige mensen zijn, maar ze hebben vrijwel de hele straat om mee te praten, te kwebbelen, en te roddelen. Wanneer ze de straat voor lange tijd verlaten, vallen ze in een stilte gat. Afkick trauma's

gaan dan opspelen. En, oh ja, Zandvoort, daar gaan enkelen ook naartoe voor het pootjebaden. En daar blijft het bij, pootjebaden.

In een straat met proletariërs is schone schijn rijkdom. Daarom zijn de woningen wit geschilderd en zien er proper uit. De huizen zijn klein van buiten en klein van binnen. Een woonkamer annex keuken en twee slaapkamers, het type één voor, twee achter. Wie een groot gezin heeft, leeft op elkaars lippen, verdraagzaamheid is meestal troef, soms ook niet. Kleine potten hebben grote oren, en kennen al heel vroeg de kreunende en hijgende cadans van vrijende ouders.

Johan schuifelt waggelend door de straat. Zijn lallende stem weerkaatst tegen de gevels. Eén keer te veel een zware klap van het leven gehad, en draagt nu de witte kraag van zijn bier, als troost en vertrouwen om de hals. Alcohol en verdriet vermengen niet, de één verzuipt de andere geheid. Voor iedere verstokte alcoholist is elke fles deel van de gifbeker die hij gestaag en met onverdroten ijver leegdrinkt. Het lijkt wel, dat in de bodem van elke bierfles een verloren ziel begraven ligt.

Geïrriteerd door het galmend gelal, stopt een vrouw met zingen, steekt haar hoofd uit het raam en roept nijdig:

‘Johan, hou op met dat dronkenmansgebral. Esje draait zich drie keer in haar graf om, als ze dit hoort.’

Johan stopt inderdaad, maar mompelt hikkend uit zijn bezopen kop: ‘Je lult. Die hoer draait zich drie keer om in de hel. Neukte iedereen die aanbelde en vroeg om een glas water’, hij sleept zich waggelend voort. En de lente moet nog beginnen.

Johan. Hij drinkt om te vergeten, echter hoe meer hij drinkt hoe minder hij vergeet. Zijn herinneringen zijn te groot en machtig om te vergeten. Als je eenmaal een olifant hebt gezien, hoe wil je dan in godsnaam dat beest uit je hersens verwijderen. Het zit waar het zit, en kijkt je de rest van je leven stom aan.

Johan leeft in de nare naweeën van een mislukt huwelijk. Zijn vrouw kwam op een dag tijdens hun huwelijk in het reine en biechtte, bijgestaan door Lucas Bols, haar nachtelijke escapades op, die ze had wanneer Johan in de night shift zat. Dat was het moment waarop Johan, al zingend: “Het leven is een groot bordeel, ieder komt en neukt zijn deel”, het drankorgel ging bespelen.

De straat wilde hem opvangen en op de juiste koers zetten. Hij weigerde, bleef liever dolen in de leegte van zijn bestaan met de schrijnende koppijn van de vertrouwde en geliefde kater in zijn hoofd. Johan heeft een gat in zijn keel, waar al zijn geld in gaat.

Wanneer later op de dag de kerkklokken luiden, het is zondag zoals gezegd, gaan als bij toverslag vele deuren open, naar buiten stappen gezinnen, uitgedost voor de kerkdienst van zondagmorgen. De kleding is over het algemeen licht van kleur, geen zwarte rokken en kousen, hoed is niet verplicht. Het zijn mensen met een aanpalend geloof. Met andere woorden, ze leven niet in het geloof, maar ernaast, in tegenstelling tot exponenten uit andere culturen die letterlijk en figuurlijk ingepakt in hun geloof leven en sterven.

Hier in deze straat gelooft men in God, geen strenge, maar een licht bestraffende God. In feite een vriendelijk opperwezen, dat pas in tijden van hoge nood, privé aangeroepen kan worden. Toch is het vreemd dat geen enkele religie een moppendoos van haar profeet heeft, in de trend van: er kwam een vrouw bij de apostel en zegt:

Ik heb altijd goed geleefd, waar vind ik de hemel?

Apostel: 'We hebben het jullie nooit durven zeggen schat, maar het leven is de hemel, de dood de hel'.

Ze zondigen wel, deze bewoners, maar op de schaal van één tot tien zitten ze meestal tussen drie-en-een-half en vier. Deze mensen deinen mee op onhoorbare harmonische, orkestrale golven, waar heel af en toe een ongehoorde dissonant doorheen dendert, waarmee zelfs een dirigent als Eduard van Beinum geen raad zou weten. Want ook wanklanken zijn de straat niet vreemd, wacht maar broeders en zusters, wacht maar...

In de kerk, een oude vertrouwde dominee, met een gezicht van een verouderde cherubijn, geen griezelpreken over hel en verdoemenis, maar eerder verhalende preken over de zoektocht van gelovigen naar de juiste weg en plek in het leven. Zoals een rivier, kronkelend langs obstakels, zijn weg door het woeste landschap vindt, zo moeten ook zij meanderend langs klippen, valkuilen en andere cliché gevaren in het leven, hun weg naar een plaats in de zon vinden. Deze keer een verhaal over Mozes en zijn trektocht naar het beloofde land, waarbij hij, met zijn toverstaf en passant, een complete zee drooglegde; iets voor baggerbedrijven om te proberen. Het is een spannend verhaal en de congregatie luistert, op een enkele knikkebollende ouwe na, aandachtig. Wanneer het hem, Mozes, zonder reisgids, ten slotte lukt het beloofde land te bereiken, kunnen de toehoorders een applaus haast niet te onderdrukken. Wel volgt een zucht van opluchting.

Aan het eind van de dienst wordt de congregatie aangespoord met: 'Heb uw naasten lief, gelijk u zelve en denk aan de collectebus.'

Deze straatbewoners leven in vrede en voelen zich rijk binnen de smalle context van hun bestaan. Hun lot verbindt hen met elkaar en

met hun politieke partij. Zij zijn de voetsteunen van de arbeiders partij. De partij heeft er voor gezorgd dat zij na de oorlog weer de materiële levensruimte kregen binnen de mogelijkheden van hun ontwikkeling. Een niet gering aantal heeft zelfs het portret van hun geliefde partijleider aan de muur hangen. Hij maakte het mogelijk dat zij niet de ganse dag die tien kilo zware moker moeten zwaaien, teneinde in de avond twee broden voor hun kinderen te kunnen kopen, zoals gebruikelijk in landen, waar het wemelt van de armoedzaaiers en extreem slechte bestuurders.

Een leider met een lichtkrans van begrip om zijn hoofd, niet de halo van baatzuchtigheid en financieel gewin. Dankzij hem, kunnen ze hun beperkte zegeningen tellen en hoeven zij niet als galeislaven te roeien over het zwarte water van de armoede zee. Kortom de partij waakt over hun materiële en God in de hemel over hun immateriële behoeften.

Maar zoals ervaren: goede tijden beklijven niet...

Ergens heel ver achter hun waarneembare horizon, ontkiemt het zaad, gezaaid in milieus die ver boven het welvaartsniveau van de volksstraat uitstijgen. En deze zaailingen zijn van het kwaadaardige socialistische soort, fanatiek, meedogenloos, behept met een megalomane ideologie en streven, de hele wereld te veranderen naar hun beeld en geest... wel, wel, wel.

Hun tromgeroffel, trompetgeschal en socialistisch kanongebulder is nog lang niet te horen in de straat, maar de voortekens zullen niet lang op zich laten wachten. Want een onzichtbare en reukloze, onheil brengende wolk, steekt met de eerste randen gluiperig over de einder.

Uiteindelijk, zal de partij welke zoveel zegeningen bracht voor de straatbewoners, dezelfde bewoners als proefdieren gaan gebruiken voor haar alles verwoestend idealisme. Uit wanhoop en diepe ontgoocheling zwaaiden deze aanhangers van het eerste uur af, en sloten zich aan bij rechtse politieke partijen. Zij kregen het stempel van laagopgeleide racisten, fascisten, en xenofoben opgedrukt.

De kinderen

Marga giert het uit, houdt haar buik vast, en vouwt dubbel. Timmie heeft weer zo een gek gezicht getrokken. Een tante Betsie gezicht noemt hij dat. Zijn ogen puilen uit, de mond kromgetrokken en hij schudt voortdurend spastisch zijn hoofd. Guus, zelf niet overladen met humor, kan een grijns op zijn gezicht niet vermijden.

‘Timmie, als tante Betsie dit ziet, zwaait er wat’, zegt Marga proestend.

‘Ja, haar onderbroek’, en weer ligt Marga in een deuk. Guus begint zowaar ook te lachen.

‘Toen het zo hard waaide, vloog haar onderbroek van de waslijn en bleef hangen aan de lantaarnpaal voor deur van Jozef. Jozef dacht dat het ‘t tafellaken van de burens was. Hij belde aan en zei: meneer van der Zwaan. Uw tafellaken hangt aan de lantaarnpaal. Zwaan zei: ik heb geen tafellaken. Karel eet nog steeds met zijn handen en veegt zijn handen aan het tafelkleed, de viespeuk. Vandaag of morgen hangt hij aan die lantaarnpaal.’ Weer volgt een lachsalvo van Marga en Guus.

‘Ga mee’, zegt Timmie. ‘Ik moet nog wat boodschappen doen voor moeder, dan gaan we naar het plantsoen.’

Ze lopen naar de winkel op de hoek. Halverwege sluit Joosje zich bij hen aan. Timmie trekt stiekem aan het haar van Joosje. Zij wil hem een tik geven, maar Timmie rent verder, gevolgd door Joosje. Met zijn allen rennen ze Timmie achterna. Plotseling stopt hij uitgeput en zegt hijgend:

‘Ik geef het op je hebt gewonnen.’

‘Wat gewonnen’, zegt Joosje, ‘jij trekt altijd aan mijn haar.’

Timmie kan niet op adem komen. Hij heeft moeite zich staande te houden, het is alsof het bloed uit zijn lichaam is weggevoerd. En het is al een jongetje met een fragiel voorkomen, een knaap met de broosheid van een vlinder. De anderen kijken hem een beetje angstig aan. Marga is de eerste die wat zegt: ‘Timmie gaat het’, vraagt ze een bezorgd. ‘Je ziet zo bleek.’

Timmie herstelt zich langzaam en zegt stamelend:

‘Niets aan de hand. Ik heb dorst, dat is het.’ Ze lopen langzaam verder.

Een deur van een woning staat open, zonder aarzelen stappen ze naar binnen. Dit is de gebruikelijke zoete inval in volkse milieus, overal binnenstappen en welwillend onthaald worden. Van tevoren

belet vragen voor een bezoekje, hoort thuis in milieus waar mensen zaken achter hun brede ellebogen verbergen.

‘Tante Loekie mogen we wat water drinken, we hebben dorst. Het is warm’, zegt Marga.

‘Ja schat. Pak glazen op het aanrecht en neem wat water uit de kraan. Hoe is het met je moeder Marga, ze was een beetje ziek, hoorde ik.’

‘Ja, ze had griep, zei de dokter. Maar nu gaat het weer.’

‘Werkt ze weer.’

‘Ja, ze ging vandaag de wijk in naar een mevrouw. Die mevrouw wil een mooie jurk voor haar dochter, die gaat trouwen. Als moeder het maar op tijd klaar heeft. Zulke jurken maken kost veel tijd. Moeder moet veel dingen kopen. Maar ze vindt altijd de juiste knoopjes, kleurenband en lapjesgoed.’

‘Ja weer werk voor Telma.’

‘Ja tante, ze had een tijd niets te doen. Ze dacht dat ze geen werk meer zou krijgen. Ze zegt dat werken als modiste soms moeilijk is.’

‘Sedert je vader er niet meer is, heeft ze het wat zwaarder gekregen. Gelukkig heeft ze jou. Je helpt haar toch wel?’

‘Ja hoor, als ik kan. Maar van dat naaiwerk weet ik niet veel.’

‘Ze lijkt niet zo sterk meer als vroeger. Misschien komt het door overlijden van Herman, je vader’, deze observatie klopt niet, zal later blijken.

Ze gaan weer de straat op, richting winkel, en lopen een poosje zwijgend naast elkaar. De volwassenen die langskomen worden wel keurig gegroet.

In de winkel doet Timmie zijn boodschappen. Wat brood en beleg.

Thuis bij Timmie geven ze de boodschappen af, en vervolgen hun weg richting plantsoen. Daar gaan ze in het gras onder een boom zitten. De schaduw van de boom, de zachte wind die door de bladeren ruist als een wiegelied, maakt ze heerlijk loom. Het zijn kinderen, niet geboren aan de donkere kant van de maan en dus alles in het licht doen, nog wegdromen in een wereld van gladgestreken hemdjes, wollen sokjes, rijstepap, juffen met rustgevende borsten en onopgeloste grote-mensen-vragen. Nog groen als de bladeren aan de bomen in het plantsoen. En onnozel als de vriendelijke zacht zijden zomerwolken, die hoog boven hun hoofd als sierlijke suikerspinnen, sloom van de slaap, slenterend voorbijgaan... zou je denken.

Ze mijmeren een beetje richtingloos in hun kinderwereld, als Joosje ineens zegt: ‘Sommige dingen willen grote mensen ons niet

vertellen. Ze doen vreemd. Ik word nieuwsgierig, en denk wat kan het zijn. Ze willen ook nooit over baby's met ons praten.'

'Je weet toch waar baby's vandaan komen', zegt Marga.

'Ja dat wel, maar ik wil ook weten hoe ze worden gemaakt. Mama en papa praten nooit met ons over deze dingen', zegt Joosje, aangestuurd door een oerdrang naar levenswijsheid. Joosje wil terug naar haar pre-embryonaal verleden, toen alles nog lekker glad gleed.

'Dat heeft iets met liefde te maken of zoiets', zegt Marga, 'mamma zegt dat zijn dingen die twee mensen doen, wanneer ze erg veel van elkaar houden. Je hoeft dat nog niet te weten. Als je groot wordt en je gaat erg veel van iemand houden, dan gaat dat vanzelf.'

'Heeft dat misschien ook te maken met meneer Sjors', vraagt Joosje, niet wetende dat ze daarmee een zeer luguber onderwerp aansnijdt.

Guus antwoordt: 'Bij meneer Sjors zijn nooit mensen binnen geweest. Alleen soms grote meisjes. Ze zeggen dat hij ze beter maakt, als ze ziek zijn. Maar dat geloof ik niet, want zoiets doet alleen de dokter. Maar het is net een spookhuis', blijkbaar een sinister huis dat de donkere verbeelding van de kinderen prikkelt.

Een groepje van hun schoolgenoten, stoort ze in hun kinderlijke overdenkingen. Zij hebben het plantsoen ook als recreatie plek opgezocht, tot chagrijn van Marga.

'Ha Marga, waarom zitten jullie zo stil?', vraagt Sandra, een jaar of drie ouder dan Marga, 'is Timmie weer lastig geweest?'

'Timmie is nooit lastig, hij is aardig', antwoordt Marga bits. Ze wenst dat Sandra doorloopt met dat groepje, onder wie Anton. Sandra's verschijning domineert Marga en dat steekt.

'Gaan jullie naar de eik?', vraagt Guus.

'Nee, aan de overkant van het meer. Het is een beetje warm, pootje baden is heerlijk', antwoordt Anton, 'als je wil gaan zwemmen, moet jij je kleren uitdoen. Durf je dat Timmie?', zegt Anton uitdagend.

Timmie lacht een beetje verlegen, maar Sandra zegt: 'Ik durf wel.'

'Echt waar?', vraagt Marga verbaasd. 'Wat gaat je vader zeggen?'

'Als hij het niet weet, niets, jullie gaan toch niet verraden. Of zijn jullie te klein om je mond te houden?'

'Ik ga je echt niet verraden hoor, Sandra. Maar het is toch niet goed om zonder kleren te zwemmen', zegt Marga.

'Wie zegt dat. Als ik zonder kleren wil gaan zwemmen dan doe ik dat gewoon', antwoordt Sandra gedurfd. Een meisje met de bravoure van een tiener en het lichaam van een stoot.

‘Dat wil ik zien’, zegt Timmie. Hij wil opstaan en Sandra’s groepje volgen.

‘Timmie blijf toch hier’, zegt Marga angstig, ‘Je weet niet wat er kan gebeuren.’

‘Ik weet wat er kan gebeuren, Sandra gaat naakt zwemmen’, zegt Timmie beslist. Hij staat op en volgt opgewonden het groepje van Sandra; zijn hersenen fluisteren: onder haar jurk is iets vreemds verborgen! Marga en Joosje blijven zitten, maar Guus, op wie Marga gerekend had dat hij niet zou meegaan, staat ook op. Dan volgen ook de meisjes met grote tegenzin. De verwachting van de jongens is volstrekt tegengesteld aan die van de meisjes. Van de jongens is de gretigheid zo van hun gezicht af te schrapen, bij de meisjes de aversie.

Aan de overkant van het meertje gaat Sandra inderdaad uit de kleren en de vier, Marga, Joosje, Tim en Guus, kijken met grote ogen naar haar naakte lichaam. De jongens zijn gefascineerd door de nagenoeg volledig ontwikkelde borsten van Sandra en haar schaamhaar, die allerlei biologische knoppen in hun jongenslichaam aanzetten. Marga draait haar hoofd weg, maar kijkt uit haar ooghoeken toch naar dat naakte lijf met een mengeling van bewondering en jaloezie.

Sandra trekt hier voor de jongens het gordijn open dat het geheim onthult van het vrouwelijk lichaam, waarvan ze het bestaan wel wisten, maar niet hoe het eruit zag, in het bijzonder hoe de bovenkant aansluit op de onderkant. Hun hormonen rammelen van de honger en kloppen aan de deur van de opslagplaats van testosteron. Hallo!

Met de explosieve seksualiteit van een seksbom loopt Sandra uitdagend op en neer langs het groepje, borsten priemend vooruit en wiegend met de heupen, een adolescente kopie van de Venus. Het laat Timmie en Guus zeker niet onberoerd. Marga kijkt naar Timmie en Guus en de blik in hun ogen bevalt haar niet, beangstigt haar zelfs. ‘Jullie moeten niet zo kijken’, zegt ze verwijtend, ‘hebben jullie nooit iemand naakt gezien?’

‘Nee!’, antwoorden Guus en Timmie tegelijk. De gretigheid in hun ogen schrikt Marga af. Niets en niemand gaat ze van dit schouwspel weerhouden. Zelfs Marga niet. Sandra blijft paraderen voor het groepje en begint, god-betere-het, ook nog over haar borsten strelen. De slappe onderbroekjes van de jongens verliezen hun greep op de zwellende piemeltjes en puilen uit als een breuk in de buitenband van een fiets. Maar wanneer Sandra het water in rent en even snel

gillend eruit rent, ze heeft de temperatuur van het water overschat, verbreekt de fascinatie. Guus en Timmie kijken om zich heen, zien tot hun schrik, Marga en Joosje niet, rennen gehaast in de richting waarvan ze denken dat ze zijn weggelopen, maar de meisjes zijn nergens te bekennen. Timmie geeft de achtervolging op. Hij hapt naar adem, Guus rent verder. Hij vindt de meisjes niet.

Marga is geheel overstuurt weggerend. Ze snelt naar huis, rent door de openstaande deur van haar woning, haar kamer in. Haar moeder, bezig met een klant achter het passcher, hoort de vlugge stappen en is verbaasd dat Marga niet eerst groet.

Ze zegt tegen de klant: 'Ik ben zo bij je terug. Ik ga kijken wat er met Marga is. Ze groet niet eens. Dat is niets voor haar.'

In de kamer van Marga: 'Wat is er schat, je ziet er zo opgewonden uit. Waarom ren je en groeten we niet meer als we thuis komen.'

Marga, nog nahijgend van het rennen: 'Niets...ik ben een beetje moe.'

'Ik dacht dat we altijd de waarheid zeggen tegen elkaar, meisje, dus vooruit ermee. Wat is er aan de hand.'

Marga, nog steeds geschokt van alles wat gebeurd is, vertelt met voelbare tegenzin wat Sandra bij het meertje aan frivoliteiten heeft uitgehaald.

'Wel, Marga, meisjes doen soms domme dingen. Ik zal Sarah waarschuwen dat haar dochter dat niet meer moet uithalen. Wat als vreemde mannen daar rondlopen.'

Marga veert op en zegt verschrikt: 'Niet doen mams. We hebben beloofd aan niemand iets te zeggen. Ze zullen me een klikspaan noemen, de hele school. Niet doen mams, alsjeblieft.'

'Marga, je weet zelf dat we hier in de straat op elkaars kinderen letten. Ik begrijp goed, dat je dat niet wilt, maar kinderen moeten weten hoever ze mogen gaan.'

Marga raakt totaal van streek. Ze snapt dat als dit gebeurt, ze een ondragelijk leven op school tegemoet gaat. Ze zal het mikpunt zijn van pesterijen van vooral de grotere meisjes en jongens, het voelt aan als een afschuwelijke straf. Wanneer ze zich met zijn allen, groot en klein, op haar storten, is haar prettige schooltijd in één klap veranderd in een ongekende nachtmerrie. Het zand op haar boterham, de inktvlekken in haar schrift, de klodders spuug op haar zitplaats, de klappen op haar hoofd, de woeste blikken...dat is hel!

Met tranen van wanhoop in haar ogen en smekend: 'Mams alsjeblieft niet. Niemand gaat meer met me praten en Sandra gaat

me slaan. Als je dat toch doet, ga ik je ook niets meer vertellen', zegt ze angstig dapper.

'Ga je dan tegen je moeder liegen. Zo heb ik je niet opgevoed. Dit is de eerste keer dat ik je zo hoor praten. Misschien trek je niet met de juiste vrienden op.'

Marga huilend: 'Ik was niet met de verkeerde vrienden. Ik was met Joosje, Guus en Timmie. Sandra en de anderen zijn later bijgekomen. Maar als je met Sandra's moeder gaat praten, krijg ik ruzie met allemaal en dat wil ik niet', terwijl de tranen over haar wangen rollen.

Het begint langzaam tot moeder door te dringen, dat het voor haar dochter een groot dilemma is. Marga gaf haar woord niets te zeggen en nu heeft ze de belofte gebroken. Het is waarschijnlijk beter dit in de praatgroep aan te kaarten en in het algemeen zeggen dat kinderen niet in hun eentje moeten gaan zwemmen, denkt moeder. De praatgroep komt elke week in het buurthuis bijeen.

'Goed ik zal niets zeggen. Maar wel in de praatgroep zeggen dat hun kinderen niet alleen gaan zwemmen. Vind je dat goed.'

Marga slaat beide handen om het middel van haar moeder en zegt: 'Dankjewel mams, ik was zo bang dat je iets ging vertellen.'

Timmie en Marga

Wanneer Timmie met Marga door de straat loopt, zeggen de ouderen glimlachend: 'Daar gaat Timmie met het meisje.' Ze zijn vaak samen, en altijd moet Marga Timmie intomen, wanneer zijn geestigheid hem voorbijloopt, zijn esprit en schriel uiterlijk, harmoniëren niet.

In tegenstelling tot Timmie, heeft Marga een meer ingetogen karakter. En zeer toepasselijk, zit ze vandaag op de vloer en schrijft in haar poesie-album op het bed, de dingen uit haar gemoed, welke zij aan de lichtschuwe bladzijden van haar album kwijt wil, lieve dingetjes, geheime, innige kinderwensen en af en toe gewaagde maar schier onhaalbare verlangens.

Marga schrijft iets op, wat blijkbaar haar genoeg geeft, want er verschijnt een geheimzinnige Mona Lisa glimlach op haar gezicht. Na elke geschreven zin stopt ze even en denkt na wat voor vervolg ze aan haar gedachten zal geven. Maar nu fronst ze het voorhoofd, een gedachte verstoort haar prettige gevoelens, ze legt haar potlood neer, pakt een gom, veegt een paar woorden uit, schrijft andere neer, wikt en weegt, knikt dan instemmend.

Dit meisje leeft in een harmonieuze wereld, het leven kabbelt zachtjes voort, mamma is de kloek wakend over haar kuiken. Het is een wereld van Castella zeep en Eclat poeder, waarmee moeders de snoezige billettjes van hun baby's wassen en poederen.

Marga komt niets tekort, niet aan liefde, niet aan zorg...maar het leven is onvoorspelbaar en kan plotseling bruut, ja zelfs genadeloos zijn voor een kind.

Niet lang terug, schreef Marga in haar album: ik ken de hond, de kat, mijn huis, mijn moeder, mijn vriendjes, vriendinnetjes en ik ken vandaag, maar morgen ken ik niet.

Timmie loopt haastig de woning van Marga binnen en gaat regelrecht naar haar kamer. Marga's moeder gaat hem achterna en zegt streng:

'Hallo jongeman, sedert wanneer groeten we niet als we binnenkomen. Jullie doen al de hele week zo raar. Kinderen fluisteren tegen elkaar. Spelletjes doen jullie haast niet meer. Zijn jullie plotseling, in één week tijd, zo veranderd?'

'Nee mevrouw, ik wil met Marga praten. Marga zegt altijd verstandige dingen.'

Moeder aarzelt en zegt: 'Mij best. Probeer jullie problemen maar zelf op te lossen. Als het niet meer lukt, hoor ik wel. Maar geen domme dingen doen', en sluit de deur als ze de kamer verlaat.

'Timmie wat is er. De hele week doe je zo raar. Je lacht niet meer, je kijkt ook zo vreemd. Heeft iemand je gepest?'

'Nee Marga', en gaat een beetje dicht bij haar zitten. 'Heb je Sandra gezien?'

'Wat bedoel je. Ik heb haar een week lang niet gezien, sedert de vorige keer bij het meer, je weet wel.'

'Dat bedoel ik. Ik slaap niet. Ik denk alleen maar aan het meer.'

'Bedoel je alleen maar aan Sandra', met afgunst in haar stem.

'Ja, ik weet niet waarom. Ik voel me zo raar.'

'Dat krijg je als je naar dingen kijkt, die je niet mag zien. Ik heb je gezegd om niet mee te gaan.'

'Ik wil je iets verklappen, maar je moet niet boos worden.'

'Wat is dat?'

'Beloof je dat. Niet boos worden?'

'Ik doe mijn best.'

'Ik ben stiekem gaan kijken bij me moeder toen ze in bad was. Het gordijn was een beetje open. Ze heeft dezelfde dingen als Sandra.'

‘Hoe durf je! Je moeder moet je een paar klappen geven. Hoe durf je! Zoiets doet toch niemand. Je eigen moeder!’

Dit knaapje wilde alleen maar een bevestiging dat het geen droom was, wat hij had gezien bij Sandra. Hij schrikt, had deze uitbarsting niet verwacht: ‘Ik kan het niet helpen, Marga. Ik was gewoon nieuwsgierig. Ben je boos op me.’

‘Nee ik ben niet boos, ik ben heel, heel boos. Zijn alle jongens zo?’

‘Weet niet. Heb jij ook al die dingen van Sandra?’

‘Hoezo? Ga je met mij ook beginnen!’, zegt ze onthutst.

‘Jij hebt niet zulke grote bobbels van voren.’

‘Je bedoelt borsten, dommie’, zegt ze smadelijk.

Timmie aarzelend:

‘Heb je ook dat eh...dat haar onderaan.’

‘Wat!’, ze kan haar oren niet geloven.

‘Ik vraag het allen maar’,

‘Wat ik daar onderaan heb, gaat je niets aan. Wat is er in Godsnaam met je aan de hand. Je bent niet dezelfde Timmie meer. En dat na één keer Sandra naakt zien’, zegt ze erg verontwaardigd.

Timmie is in alle staten. Er zijn, tijdens het incident in het plantsoen, verlangens in hem losgebarsten, wat alle kleine jongens ervaren, hij intenser. Zijn hormonen sturen zijn denken aan. Hij is een willoos slachtoffertje van ontwikkelingen in zijn hersenen en hem blijkbaar klaarstomen voor het grote werk later in zijn leven. En een goed begin is het halve werk. Timmie is in een roes. Hij is op een stijgende sensuele schaal en slaat door: ‘Mag ik een beetje bij je voelen.’

‘Wat voelen’, nog steeds ontsteld.

‘Tussen je benen.’

Alsof Timmie met een speld in haar billetje heeft gestoken : ‘En nu eruit, wegwezen viespeuk. Ga je schamen. Weg, weg, weg’, roept ze driftig.

Timmie kan zich niet verroeren. Versteend zit hij daar. Dan met moeite: ‘Ik weet niet wat er is, Marga. Ik dacht, jij kan me helpen. We zijn toch altijd bij elkaar. Ik hou van jou en niet van Sandra’, de tranen springen in zijn ogen. Dit is seks en het jochie, seks wint! Dat joch weet niet wat hem overkomt. Het zijn deze cruciale momenten in het leven van kleine jongens, waarop moeders verstek laten gaan. Hij is hulpeloos. Het is in deze fase van hun groei, dat ze meer hebben aan kleine meisjes, dan aan die grote meiden, die moeders zijn. De jongetjes moeten het wel niet te gek maken...

Marga begint inderdaad een beetje medelijden met hem te krijgen: 'Als je niet meer zo raar doet, blijven we vrienden. Je moet het wel beloven.'

'Ik ga dat niet meer doen. Maar ik weet het niet Marga. Ik zou je ook zo graag willen zien. Je bent mijn vriendinnetje. We gaan overal samen.'

'Je ziet me toch altijd', niet begrijpend wat Timmie bedoelt.

'Kan ik je niet één keertje zien zoals Sandra, alsjeblieft Marga, alsjeblieft.'

Met een zucht en een snik: 'Ik weet niet wat er met jou gebeurd is, Timmie. Ik vond je zo leuk. Kijk nu. Je hebt één keer een naakt meisje gezien en kijk wat met je gebeurt', de tranen springen in haar ogen. Haar Timmie is veranderd, blijkbaar voorgoed. Ze snapt er niets van:

'Nu wil je dat ik ook mijn kleren uittrek. Ik doe dat niet Timmie', snikkend, 'het is beter dat je nu weggaat. Dit is niet leuk meer. Je gaat gluren bij je moeder. Ik moet me kleren uittrekken. Wat ga je straks nog meer willen doen. Ga maar aan Sandra vragen, misschien wil zij dat voor jou doen. Ik niet. Ga weg, anders roep ik mijn moeder.'

'Zijn we dan geen vrienden meer', vraagt hij angstig.

'Nee, dag Timmie', en gaat zachtjes huilend op bed liggen.

Timmie begrijpt dat hier niets meer te redden valt. Bij de deur, draait hij zich om en zegt bedroefd: 'Ik hou echt van jou alleen, Marga. Van jou alleen', en verlaat de kamer.

Eens was hij haar iele Romeo en zij zijn zachte Juliët, hij de Montague en zij de Capulet. Totdat de seksheks deze prille straatliefde in een kinderdrama toverde.

Marga blijft huilend op bed liggen. Ze heeft geprobeerd vast te houden aan een tijd die haar dierbaar was, het lukte niet. Het leven is harder dan ze weet.

In haar bloeiende levenstuin, waarin ze tot nu toe vrolijk rondhuppelde, is alles ineens vergaan, niets groeit er meer, behalve wat onkruid. Kon ze nu maar heel ver gaan naar een plaats, waar niemand haar kent, alles achterlaten, niets meenemen, niet eens haar naam. Een lange zandweg afleggen en bij elke stap het stof rondom haar voeten laten opstuiven, tot schrik van de vlinders en vogels, terwijl de bladeren uit de hoge bomen zachtjes naar beneden dwarrelen als een stil vaarwel. Dit is de poëtische vergeldingswens van een meisje, dat zich gekwetst voelt. Het leven, gisteren makkelijk en begrijpelijk, vandaag moeilijk en onbegrijpelijk.

De Nationale feestdag

De mensen van de straat leven bij de gratie van hun eenvoud. Hun saamhorigheid maakt ze sterk en tegelijk erg kwetsbaar. Als de een kantelt, is de kans niet uitgesloten dat de andere begint te wankelen. Zolang de onzichtbare dirigent de harmonie binnen hun sociale verbondenheid kan handhaven, net zo lang zal de vreugde voor het leven, hun existentie, aanwezig blijven. Hun kinderen groeien op in de liefde van dit gewone volk. In die liefde vinden zij hun geborgenheid, troost en groei naar volwassenheid.

Helaas is ditzelfde volk, in zijn totaliteit, overgeleverd aan de wispelturigheid van de overheid, gevormd door politieke partijen. En het is precies deze wispelturigheid die extreme vormen begint aan te nemen, waarvan de straat nog geen notie heeft.

Nu wentelt de straat zich nog in de vreugde van haar bestaan, en compenseert daarmee de ongemakken, kenmerkend voor haar financieel-economische status. Zo moet het gat in de schoenzool wachten tot de cyclus voor het aanschaffen van een nieuwe schoen is voltrokken en zich voorlopig tevredenstellen met een halve binnenzool. De scheur in de jurk of broek, naaien de moeders fijntjes dicht en als vaders eetgewoonten de broekriem te knellend maakt, boort moeder met een ijspriem een extra gaatje in de lerenriem. Ze stellen zich tevreden met roggebrood, Blue Band, pindakaas en melk in de morgen. In de avond hun prakje hutspot en voor de winter een stevig bord erwtensoep. De aardappel is koning van de eettafel. TV-koks, met hun exotische gerechten, moeten nog geboren worden.

De Nationale feestdag, de straat doet mee. Mooie gelegenheid om bij te praten en ook te roddelen. Tafeltjes staan buiten, beladen met limonade, krentenbollen en andere versnaperingen. Wie bij wie iets weghaalt doet er niet toe, de straat is van iedereen en alles wat erop, of eraan is. Je moet wel eerst vragen. En niet meer dan één krentenbol per persoon, per keer.

‘Hallo Bert, blij je weer te zien. Weer aan het werk’, vraagt een vrouw.

‘Ja, gelukkig maar. Dat thuiszitten vreet aan je. Het is alsof ze je ziel uit je lichaam rukken, wanneer je zonder werk op straat komt te staan. Het is ook nog erg vernederend. Je kinderen zeggen het niet, maar kijken je verwijtend aan alsof het jouw schuld is. Je mag dan een uitkering krijgen, maar wat koop je ervoor, godverdomme.’

‘Zag Ans, ze keek niet bepaald vrolijk toen je zonder werk zat. Is ze weer wat opgevrolijk?’

‘Ja hoor, Ans is niet het type dat altijd vrolijk kijkt, dus valt het mee. Ik kijk er wel me hele leven tegenaan. Als ze een keer lacht, lijkt het verdacht.’

‘Doe niet zo somber. Ze heeft toch een aardig gezicht.’

‘Ja hoor, maar ze lacht alleen als de zon schijnt, zoals vandaag, oh daar komt ze aan. Zie jullie straks, nog wat babbelen met de burens.’ Even verder in de straat loopt een buurvrouw gehaast naar een andere vrouw toe:

‘Zeg, heb je vannacht Johan ook gehoord?’

‘Hoezo, was hij weer dronken.’

‘Ja, hij kwam bezopen thuis, hij stond luid zingend op de stoep.’

‘Toch leuk, zo. Een aubade’, zegt ze giechelend.

‘Nou, alleen van die schunnige liedjes, bella, bella, bella. Me zusje wast haar poesje met Castella.’

Lachend:

‘Zolang ze maar de juiste zeep gebruikt, komt alles goed.’

Dan komt er een vrouw aanlopen die niemand in de straat graag ontmoet, het is de straatroddelaarster, met een opvallende mond in de vorm van een ventiel. Haar borsten zou men ook in wilertermen kunnen beschrijven als vals plat. Onder haar jurk steken eveneens van die spaakbenen uit en haar derrière heeft de vorm van een zadel, met een gleuf in het midden. Ze heet Beppie, maar in de straat staat ze bekend als Batavus Bep, naar een bekend fietsmerk.

Bep staat bij Gusta en zegt: ‘Gisterenavond zag ik weer zo’n vreemde man uit het huis van Janny komen. Cornelis van Janny ligt in het ziekenhuis zoals je weet. Schaamteloos.’

Gusta: ‘Was hij kaal met een snor.’

Bep blij verrast:

‘Precies. Zo zie je maar. Ik ben niet de enige die het schamteloos vind.’

Gusta ijskoud:

‘Ik moet je teleurstellen. Dat is Janny’s broer.’

‘Oh, sorry, een mens mag zich ook eens vergissen.’

‘Bij jou is het geen vergissing, maar een gewoonte.’

‘Nou zeg...’ en ze demarreert.

Er hangen wat slingers uit de ramen, hier en daar een vlag vastgebonden aan wat lijkt op een bezemstok. Uit de open ramen klinkt luide radio muziek. De straat is nu volop in de feeststemming. Overall wordt er gelachen en gepraat. Het ene lied na het andere

schalt door de straat. Het bier vloeit ruimschoots voor man en vrouw, een bruisend feest, met een volkse slemperij. Hier en daar knijpt er een, met stuk in zijn de kraag, in de vette kont van de buurvrouw. Ze laat een hoog koerend baltsgelach horen, blij het bewijs te hebben gekregen dat ze leeft en gewild is. Deze volkse taferelen hebben eeuwen terug de schilder Jan Steen geïnspireerd. Vele oude volkse gebruiken sterven niet, ze leven voort in het DNA van elke etnische groep; koekhappen op een kermis bijvoorbeeld.

Marga sluit zich aan bij een groepje kinderen van haar klas, waaronder Timmie en Guus. Timmie heeft, vanaf de ruzie in de kamer van Marga, geen contact meer met haar gehad. Hij heeft er nog steeds moeite mee, ze zitten toch samen in een klas.

Hij probeert het voorzichtig: ‘Ik heb een mooie tekening gemaakt, wil je die hebben?’

‘Wat voor tekening’, antwoordt ze vlak.

‘Oh, één met bomen en bloemen.’

Marga weet dat hij aardig kan tekenen en dat hij weer toenadering zoekt:

‘Neem het maar mee naar school. Dan zie ik het wel’, zegt ze koeltjes. Ze vindt Timmie wel erg mager uitzien. Hij zag er al niet stevig uit, maar nu valt het haar toch op. Hij blijft ook vaak ziek thuis. Dat zou met zijn nieren te maken hebben, vertelde de juf. Maar wat hij probeerde te flikken, na het incident met Sandra, is ze niet vergeten. Maar de diepere gevoelens voor Timmie zijn niet verdwenen, ze spelen op.

Aan het einde van de straat maken vier jongelui zich los uit het feestgewoel. Ze kijken schichtig om zich heen, of iemand in de gaten heeft dat ze naar het plantsoen gaan. Bij de laatste woning stapt plotseling een vrouw naar buiten. Ze wil naar de feestvierende menigte. Ze ziet de jongelui, zegt verbaasd:

‘Waarom gaan jullie nu naar het plantsoen, hier is toch veel te doen. Liesje heb je genoeg van het feest? Nee toch.’

‘Nee mevrouw we hebben het warm, we zoeken een beetje afkoeling. Dat kan in het plantsoen.’

‘Ik zie het aan je gezicht, rood van de warmte. Succes, maar blijf niet te lang weg, anders mis je nog heel wat.’

Liesje is op weg naar het plantsoen, begeleid door drie jongens. Het lijkt een los groepje, maar een van de jongens geeft Liesje wat aanmoedigende stootjes in haar rug, ze moet sneller lopen. Liesje heeft geen aanmoedigingen nodig, ze gaat al te graag mee. Wanneer

ze uit het zicht van de feestvierende straat zijn, begint een van de jongens haar lichaam van achteren te betasten. Hij streelt over haar billen, wat haar blijkbaar erg bevalt, gelet op haar kirrende lachjes. De twee andere jongens willen niet achterblijven, trekken hun vriend, als eerste begonnen, weg van Liesje en betasten haar ook, maar nu de borsten. Liesje raakt nog meer opgewonden en geeft zich helemaal over aan dit tastspel. Dat gaat zo door, tot ze diep in het plantsoen zijn, waar de merel, hoog in de bomen, een levenslied zingt. Het klinkt als een verhaal over een lenteblad dat de kleuren van een herfstblad mooier vond dan haar eigen suffe geelgroene kleur, daarom van kleur verschoot, te vroeg van de tak afviel, op de weg belandde, onder de wielen van een boerenkar terecht kwam en verpulverde.

Liesje luistert niet, Liesje is niet vatbaar voor wijze levensliedjes, nog minder voor de melancholische. Ze is verslingerd aan dat heerlijk drogerende gevoel van het vingertje in haar poesje.

Ze stoppen bij een grote boom met een dikke stam, waarachter Liesje volledig schuilt. Een van de jongens pakt haar aan de schouders vast en geeft haar een tongzoen. Liesje slaat de armen om hem heen, beantwoordt insgelijks zijn hartstocht en schuurt van de geiligheid met haar lichaam tegen hem aan. De andere twee eisen hun beurt op en doen wat hun vriend als eerste met Liesje deed. Zij raakt zo verhit dat ze spontaan haar jurk opschort. Liesje spoelt haar sensuele emoties snel vooruit in de verwachting dat haar volwassenplafond naar beneden zakt, en zij er doorheen kan springen. Liesje, de onrijpe appel, die geplukt wil worden, maar te groen is voor het gebak en te zuur voor de cider. Wat rest? Dit!

‘Je hebt mooie zachte borsten Liesje’, zegt een van de jongens, terwijl hij wat onhandig in de borsten van Liesje knijpt.

‘Streel ze zachtjes, niet te hard anders doet het me pijn’, zegt ze opgewonden en kijkt hem met geile ogen aan. Hij bukt en begint haar borsten te zoenen. Ze kreunt van zinnelijk genot.

‘Je maakt me geil. Moet ik me broekje uittrekken’, vraagt ze terwijl haar lichaam kronkelt van wellust.

Een van de jongens trekt haar broekje naar beneden. Liesje gaat gretig liggen op het gras dat rondom de boom groeit, spreidt haar benen en maakt lokkende bewegingen met haar naakte kruis.

Om beurten genieten ze van Liesje, ze kreunt van de heerlijkheid. Wanneer ze alle drie al een keer in Liesje binnen zijn geweest, begint de eerste weer opnieuw. Deze seksuele activiteit herhaalt zich tot hun erectie achterwege blijft. Met z’n vieren liggen ze nog een

tijdje na te genieten. Dan trekt Liesje met tegenzin haar broekje weer aan en de jongens maken hun kleding in orde. Traag staan ze op en lopen loom en langzaam terug naar de feestvierende straat.

Dat was achteloze seks, tussen dij en schaamhaar door, eventuele consequenties gaan, met een laatste groet of bede, de vuilnisbak in. Vanaf nu zijn alle gevolgen uitsluitend voor Liesje, jongens worden niet zwanger en hun reputatie gaat niet naar de bliksem, het blijft rechtovereind...

Slecht nieuws van Timmie

De juf van Marga vraagt de aandacht van de klas:

‘Jullie weten dat Timmie al een week niet op school is geweest. Hij ligt in het ziekenhuis, waar ze proberen hem beter te maken. Ik kan niet haarfijn vertellen wat er aan de hand is. Ik weet alleen dat hij erg ziek is.’

Marga luistert met een mengeling van verontrusting en medelijden naar de mededeling van de juf. Ze steekt een vinger op: ‘Hij komt toch terug’, vraagt ze bezorgd.

‘Laten we hopen. We kunnen een beetje bidden voor Timmie dat hij weer gezond terugkomt.’

Na een dag of twee komt de moeder van Timmie thuis bij Telma, de moeder van Marga: ‘Timmie vraagt of Marga hem een keer wil komen zien.’

‘Marga, zou je dat willen,’ vraagt Telma aan haar dochter.

‘Ja ma, ik mis Timmie. Het is saai in de klas zonder Timmie.’

Een paar dagen daarna zijn moeder en dochter in het ziekenhuis. Timmie ligt er erg bleekjes bij, hij kan nauwelijks praten. Marga schrikt van de aanblik van Timmie, nog magerder dan hij was. Ze beseft dat het zeer ernstig is. Als hij Marga ziet, lichten zijn ogen op. Hij strekt zijn open hand uit, Marga pakt het vast, tranen vullen haar ogen.

‘Dag Marga’, klinkt het zeer zachtjes.

‘Dag Timmie, ik mis je wel. Je wordt toch beter’, vraagt ze met verstikte stem.

‘Ik weet het niet, Marga. Ik voel me niet goed...soms heb ik veel pijn.’

‘Je krijgt toch medicijn, om beter te worden?’

‘Ik geloof niet dat het veel helpt. Ben je nog boos op me?’, vraagt hij met zwakke stem.